

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL IV 2019
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- decembrie 2019 -

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL IV 2019
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ****Tendințe
generale**

Analiza evoluției industriei în trimestrul IV și respectiv în anul 2019, raportat la perioada corespunzătoare din anul precedent, conform estimărilor agenților economici din eșantion, indică o scădere, în special a producției industriale și a numărului de salariați, în timp ce se preconizează o creștere pentru cifra de afaceri, pe total și componente. Evoluția previzionată pentru principalii indicatori din sectorul industrial conduce la nivel de an la o îmbunătățire comparativ cu primele nouă luni ale anului curent, întrucât agenții economici anticipează o revenire în ultimul trimestru al anului.

Astfel, pentru producția industrială se estimează o scădere de 1,4%, comparativ cu anul trecut. În ceea ce privește cifra de afaceri, se estimează o creștere atât pe piața externă (0,9%), dar, în special pe cea internă (3,2%), ceea ce va conduce la o majorare de 2,2% pe total, la nivelul anului 2019.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modif. proc. față de perioada coresp. din anul anterior, % -

	2018		2019	
	Trim. IV	AN	Trim. IV	AN
1.Producția industrială*	1,8	3,5	-1,1	-1,4
2.Cifra de afaceri** – total	3,5	6,4	3,3	2,2
➤ intern	5,4	6,8	4,0	3,2
➤ extern	1,1	6,0	2,3	0,9
3.Stocurile de produse finite	-1,8	-2,8	-11,2	-9,8
4.Numărul mediu de salariați	-0,7	0,2	-1,4	-1,5
5.Productivitatea muncii	2,6	3,1	-0,1	-0,5

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul IV 2019 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Stocurile de produse finite se așteaptă să scadă cu 9,8% în anul curent, comparativ cu anul 2018.

Numărul mediu de salariați se apreciază că se va reduce cu 1,5% în acest an, iar în contextul unei diminuări cu 1,4% a producției industriale, se estimează o scădere a productivității muncii de 0,5% pentru aceeași perioadă de analiză.

Analiza **celui de-al patrulea trimestru al anului curent, comparativ cu trimestrul corespunzător din anul precedent** indică o evoluție sub media înregistrată în perioada 2013 – 2018 în special pentru producția industrială și numărul mediu de salariați. Cifra de afaceri se așteaptă să se situeze ușor sub media anilor 2014 – 2017, dar la un nivel similar cu cel de anul trecut. Astfel, producția industrială se estimează că se va reduce cu 1,1%, iar cifra de afaceri pe total va crește cu 3,3%, susținută de majorarea cu 4,0% a componentei interne. În aceste condiții se așteaptă ca stocurile de produse finite să fie cu 11,2% sub nivelul înregistrat în perioada octombrie - decembrie 2018.

În cel de-al patrulea trimestru al anului curent comparativ cu trimestrul anterior analiza indicatorilor economici, realizată pe baza estimărilor agenților economici indică o evoluție pozitivă a majorității indicatorilor din sectorul industrial, ceea ce subliniază o posibilă revenire a acestora, comparativ cu trimestrul III 2019. În acest cadru, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o creștere de 3,4%, avându-se în vedere o posibilă majorare de 5,3% a cifrei de afaceri pe piața externă.

În condițiile unei creșteri de 6,0% a producției industriale și de 3,4% a cifrei de afaceri, se apreciază că, în cel de-al patrulea trimestru al anului, volumul stocurilor de produse finite se va majora cu 13,4%, comparativ cu trimestrul III.

Agenții economici estimează că numărul mediu al salariaților va scădea ușor, cu 0,3%, în cel de-al patrulea trimestru al anului curent, ceea ce în contextul creșterii producției industriale cu 6,0% va determina o majorare de 6,3% a productivității muncii față de trimestrul III 2019.

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	Trim. IV	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
	2018	2019			
1. Producția industrială*	3,3	-3,2	-0,1	-3,5	6,0
2. Cifra de afaceri** – total	1,7	-3,4	5,0	-1,6	3,4
➤ intern	0,9	-10,4	10,4	2,9	2,1
➤ extern	2,7	6,0	-1,1	-7,4	5,3
3. Stocurile de produse finite	7,4	-2,6	-12,0	-8,6	13,4
4. Numărul mediu de salariați	-0,6	0,1	-0,7	-0,5	-0,3
5. Productivitatea muncii	3,8	-4,0	0,5	-2,6	6,3

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul IV 2019 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

Producția industrială a scăzut cu 3,6% în trimestrul III 2019 față de perioada corespunzătoare din anul 2018 și respectiv cu 3,5%, față de trimestrul anterior. În acest context, în primele nouă luni ale anului curent, producția industrială s-a redus cu 1,5%, evoluție ce se situează sub tendința înregistrată în ultimii nouă ani.

Diferența de 2,6 puncte procentuale dintre realizări și estimarea din lucrarea anterioară pentru producția industrială, în trimestrul III față de trimestrul II 2019, s-a datorat evoluției sub așteptări a unor ramuri. Astfel, putem menționa:

- ramuri în care s-au estimat creșteri ale producției industriale, realizările consemnând scăderi: activități de servicii anexe extracției, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice, industria construcțiilor metalice, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente;
- ramuri în care amplitudinea creșterii a fost sub așteptări: fabricarea băuturilor, extracția minereurilor metalifere, fabricarea produselor de cocserie, industria alimentară;
- ramuri pentru care s-au prognozat scăderi, iar realizările au indicat reduceri mai mari, cum ar fi: tăbăcirea și finisarea pieilor, industria metalurgică, fabricarea produselor textile, fabricarea băuturilor, repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor, fabricarea echipamentelor electrice.

În urma unei analize detaliate a producției industriale la nivelul primelor nouă luni ale anului curent, se constată că scăderea de 1,5%, s-a datorat reducerii cererii la nivelul unor ramuri industriale, precum:

- tăbăcirea și finisarea pieilor - o reducere a producției de 14,0%, în contextul unei scăderi de 10,0% a cifrei de afaceri pe piața internă, respectiv de 9,6% a cifrei de afaceri pe piața externă,
- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte – producția s-a redus cu 12,7%, în timp ce cifra de afaceri pe piața externă a scăzut cu 11,9%,
- activitatea de servicii anexe extracției – producția s-a diminuat cu 10,9%, avându-se în vedere o scădere cu 6,7% a cifrei de afaceri pe piața internă,
- fabricarea produselor textile - o reducere a producției de 10,8%, pe baza scăderii de 6,5% a cifrei de afaceri pe piața internă.

Cu toate acestea în perioada ianuarie - septembrie 2019 au existat și ramuri industriale care au înregistrat creșteri de producție industrială, dintre care amintim: fabricarea altor mijloace de transport (9,2%), alte activități industriale (8,2%), alte activități extractive (7,4%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (4,3%) și fabricarea produselor de cocserie (3,5%).

Totodată, se pot remarca mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, unele divergente, în primele nouă luni ale anului 2019, comparativ cu perioada ianuarie - septembrie 2018, și anume:

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri în primele nouă luni ale anului

- 9 luni față de perioada corespunzătoare din anul anterior -

2019	2018	Ramuri industriale	
↑	↑	fabricarea altor mijloace de transport	
		fabricarea altor prod. din miner.nemet.	
		fabricarea produselor de cocserie	
		fabricarea echipamentelor electrice	
		industria alimentară	
↓	↓	alte activități industriale	
		alte activități extractive	
		repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	
↓	↑	activități de servicii anexe extracției	
		fabricarea produselor textile	
		prelucrarea lemnului	
		fabricarea produselor farmaceutice de bază	
		extracția minereurilor metalifere	
	↓	↓	tăbăcirea și finisarea pieilor
			fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
			industria construcțiilor metalice
			fabricarea de mobilă
			extracția cărbunelui superior și inferior

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Analiza conjuncturală pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent, indică posibilitatea ca în această perioadă producția industrială să crească cu 6,0% față de trimestrul anterior, respectiv să se diminueze cu 1,1% comparativ cu trimestrul similar. În aceste condiții, la nivelul anului curent se așteaptă o reducere a producției industriale de 1,4% față de anul trecut, evoluție sub tendința manifestată de acest indicator în ultimii nouă ani de analiză, dar ușor peste evoluția înregistrată la nouă luni ale anului curent.

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion, au rezultat estimări ale producției industriale pe ramuri pentru anul curent, comparativ cu anul 2018, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere de peste 5%**:
 - fabricarea altor mijloace de transport
 - alte activități extractive
 - alte activități industriale.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 2% și 5%**:
 - fabricarea produselor de cocserie
 - fabricarea altor produse din minerale nemetalice
 - industria alimentară
 - fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice.
- Ramuri pentru care se așteaptă o evoluție **între -2% și +2%**:
 - extracția minereurilor metalifere
 - fabricarea autovehiculelor de transport rutier
 - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
 - fabricarea echipamentelor electrice
 - repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor
 - fabricarea substanțelor și a produselor chimice
 - fabricarea produselor din tutun
 - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
 - fabricarea băuturilor
 - extracția petrolului brut și a gazelor naturale
 - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 2% și 5%**:
 - fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie
 - industria metalurgică
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere de peste 5%**:
 - fabricarea produselor farmaceutice de bază
 - fabricarea de mobilă
 - extracția cărbunelui superior și inferior
 - prelucrarea lemnului
 - fabricarea produselor textile
 - activitatea de servicii anexe extracției
 - fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
 - industria construcțiilor metalice
 - tăbăcirea și finisarea pieilor.

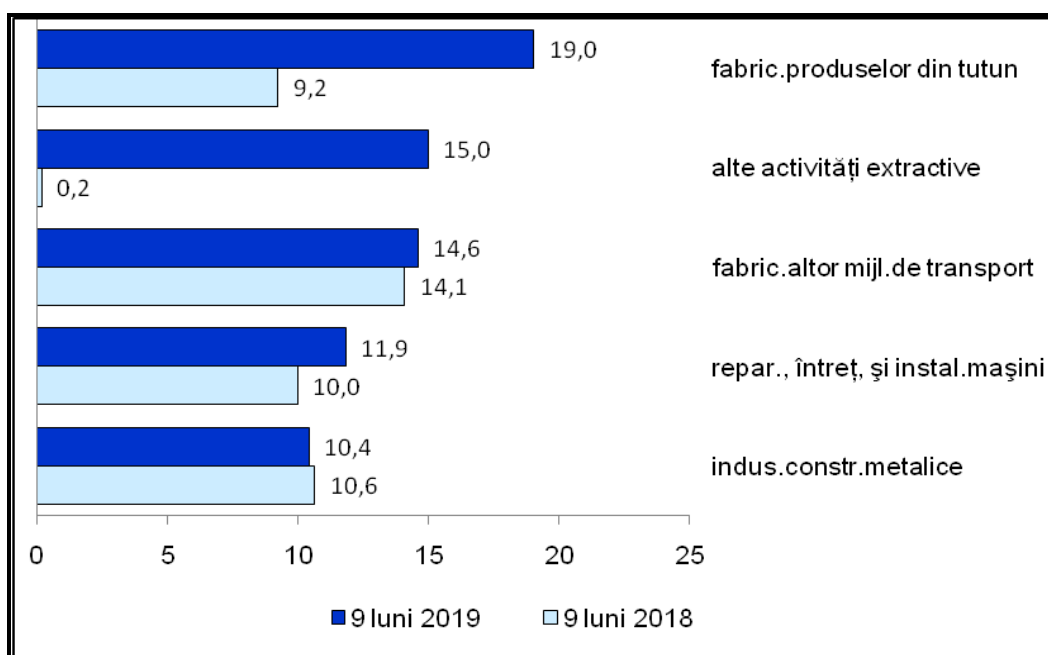
Cifra de afaceri

Cifra de afaceri pe total industrie a crescut cu 1,5% în cel de-al treilea trimestru al anului curent față de trimestrul similar și s-a redus cu 1,6% comparativ cu trimestrul II 2019. În primele nouă luni ale anului, creșterea cifrei de afaceri pe total industrie a fost de 1,8%, sub evoluția ce caracterizează această perioadă, pentru care s-au înregistrat majorări ale cifrei de afaceri de peste 4%, în ultimii cinci ani de analiză.

Majoritatea ramurilor au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri în primele nouă luni ale anului 2019, cele mai mari, de peste 14%, înregistrându-se în cazul fabricării produselor din tutun, altor activități extractive, precum și fabricării altor mijloace de transport.

Grafic nr. 1 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Scăderi mai importante ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie au fost înregistrate în cazul ramurilor: tăbăcirea și finisarea pieilor (-9,8%), fabricarea articolelor din îmbrăcăminte (-7,8%), sau activități de servicii anexe extracției (-6,9%).

În trimestrul IV al anului curent volumul cifrei de afaceri pe total industrie se așteaptă să crească cu 3,4% față de trimestrul III 2019, respectiv cu 3,3%, comparativ cu perioada octombrie – decembrie a anului trecut, estimări ce se încadrează în evoluția specifică cifrei de afaceri pe total, în perioada analizată. Evoluția așteptată de agenții economici pentru trimestrul IV 2019, față de trimestrul anterior, arată o posibilă revenire a cifrei de afaceri, la finalul anului curent.

În aceste condiții, la nivelul anului 2019 se previzionează o creștere de 2,2% a cifrei de afaceri pe total industrie, cifră ce s-ar situa sub tendința înregistrată la nivel de an, în perioada de analiză 2014 – 2018, dar va depăși cu 0,4 puncte procentuale creșterea înregistrată în primele nouă luni ale anului curent.

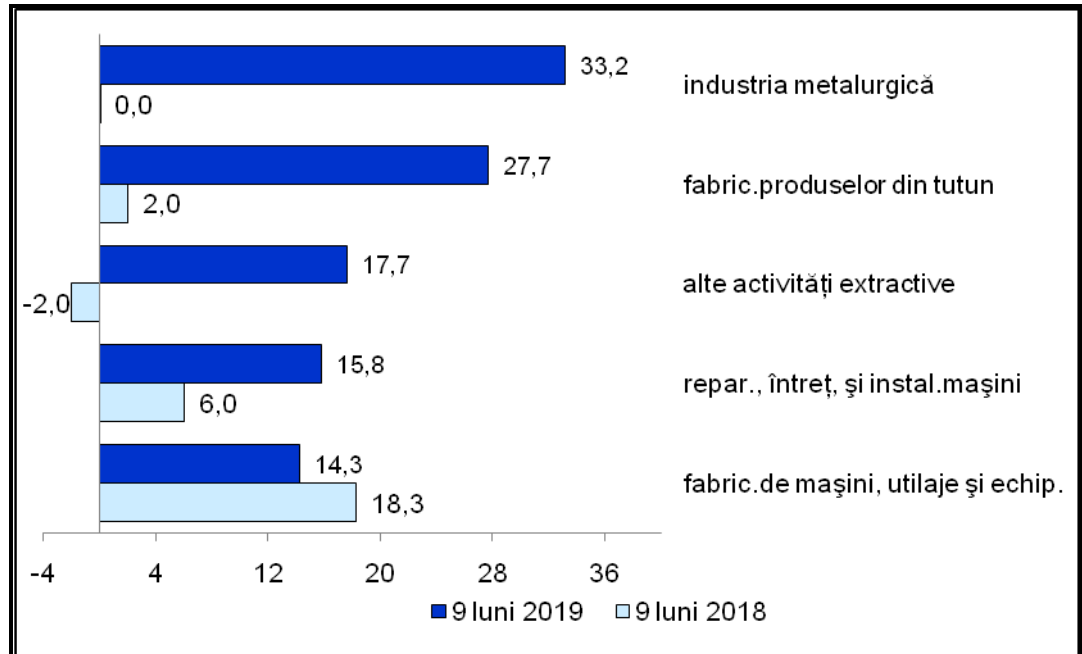
Volumul **cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă** s-a majorat cu 2,9% în trimestrul III 2019, față de trimestrul II și respectiv cu 2,8% față de trimestrul corespunzător din anul 2018.

În cadrul primelor nouă luni ale anului curent, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2018, cifra de afaceri pentru piața internă a înregistrat o creștere de 3,0%, evoluție ce se situează sub media realizată în anii anteriori pentru acest indicator.

Creșteri de peste 25% ale cifrei de afaceri din industrie pe piața internă s-au înregistrat în cazul industriei metalurgice și fabricării produselor de tutun.

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri pe piața internă în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru aceeași perioadă de analiză, s-au înregistrat și scăderi ale volumului cifrei de afaceri pe piața internă, dintre care, mai importante în cazul ramurilor: tăbăcirea și finisarea pieilor (-10%), activități de servicii anexe extracției (-6,7%) sau fabricarea produselor textile (-6,5%).

Agenții economici din eșantion estimează pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent o majorare de 4,0% comparativ cu perioada similară a anului trecut, respectiv o creștere de 2,1% față de valoarea înregistrată în trimestrul anterior. În aceste condiții, la nivelul anului curent se așteaptă o majorare de 3,2%, evoluție ce s-ar situa peste volumul cifrei de afaceri pe piața internă înregistrat la nivel de nouă luni (3,0%).

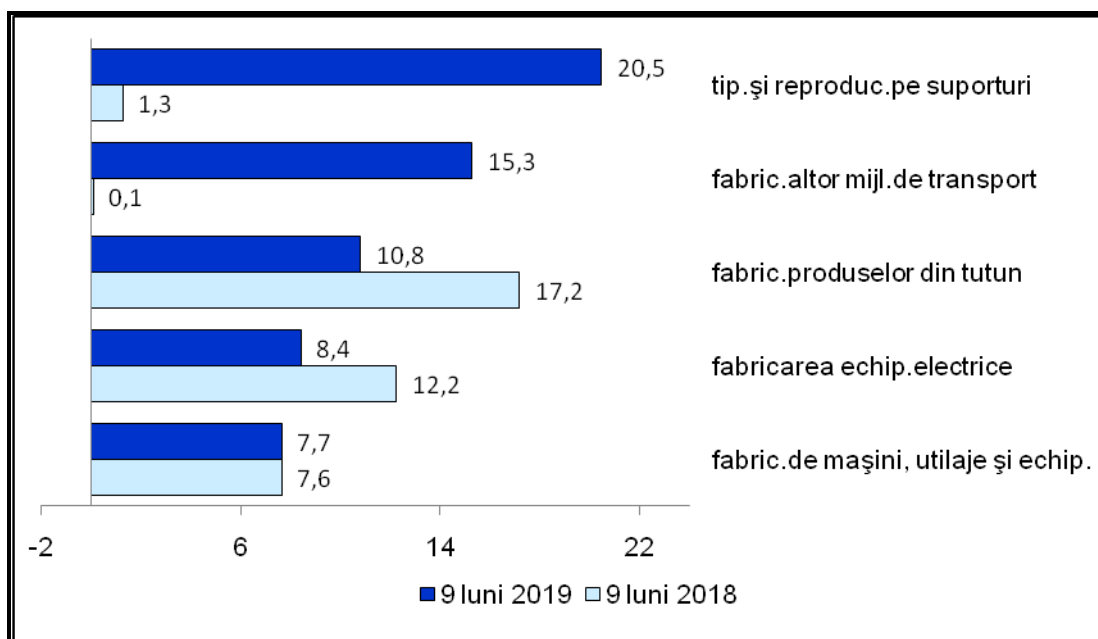
Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a scăzut, atât, comparativ cu trimestrul similar (-0,2%), cât și față de trimestrul anterior, când s-a înregistrat o scădere importantă de 7,4%. Aceste evoluții au condus la o creștere ușoară de 0,4% la nivelul primelor nouă luni ale anului curent.

Ramurile care au înregistrat cele mai mari creșteri ale cifrei de afaceri pentru piața externă în primele nouă luni ale anului 2019 față de perioada corespunzătoare a anului 2018, cu majorări de peste 15% au fost: tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor și fabricarea altor mijloace de transport.

În aceeași perioadă de analiză, scăderi importante ale cifrei de afaceri pe piața externă s-au înregistrat în ramurile: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-11,9%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-10,0%) sau tăbăcirea și finisarea pieilor (-9,6%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Conform estimărilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pentru piața externă la nivelul celui de-al patrulea trimestru al anului poate crește cu 5,3% față de trimestrul anterior, și cu 2,3% comparativ cu perioada similară din 2018. Aceste tendințe vor determina la nivelul anului curent o creștere de 0,9%, cu circa 0,5 puncte procentuale peste creșterea înregistrată în primele nouă luni ale anului.

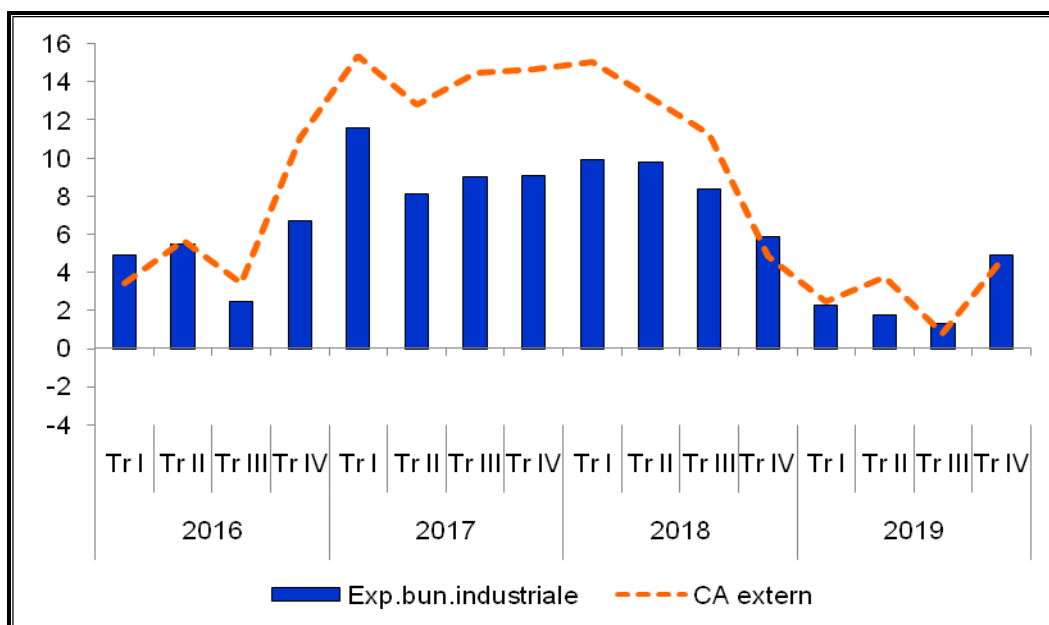
Dacă în perioada 2017 – 2018 decalajul între valoarea cifrei de afaceri pe piața externă și exportul de bunuri industriale¹⁾ a crescut, începând cu trimestrul III 2018 acesta s-a diminuat, ritmul de creștere al exporturilor devansându-l pe cel al valorii cifrei de afaceri pe piața externă în trimestrul IV 2018, aceeași situație regăsindu-se și în trimestrul III 2019.

Pentru trimestrul IV al anului curent se așteaptă păstrarea unui ritm de creștere ușor mai ridicat pentru exporturile de bunuri industriale, comparativ cu valoarea cifrei de afaceri pe piața externă, în aceeași perioadă de analiză.

¹⁾ Valoarea cifrei de afaceri pe piața externă reflectă veniturile obținute din vânzarea bunurilor de către producătorii din sfera industrială, care exportă direct pe piața externă. Valoarea exportului de bunuri industriale reprezintă totalitatea vânzărilor de produse industriale de către toți agenții economici.

Grafic nr. 4 Evoluția exportului de bunuri industriale și a valorii cifrei de afaceri pe piața externă

- modificare procentuală față de trimestrul corespunzător din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei.

Stocurile

În trimestrul III 2019, **stocurile de produse finite** au scăzut cu 8,6% comparativ cu trimestrul anterior și cu 15,9% față de perioada similară din anul 2018. Această evoluție a condus la o reducere de 9,3% a stocurilor la nivelul primelor nouă luni ale anului curent.

Agenții economici apreciază că în cel de-al patrulea trimestru al anului curent stocurile de produse finite se vor reduce cu 11,2% față de trimestrul similar al anului trecut, în condițiile în care se estimează o creștere a cifrei de afaceri și o scădere a producției industriale. Comparativ cu trimestrul III 2019 se estimează o creștere de 13,4% a stocurilor de produse finite.

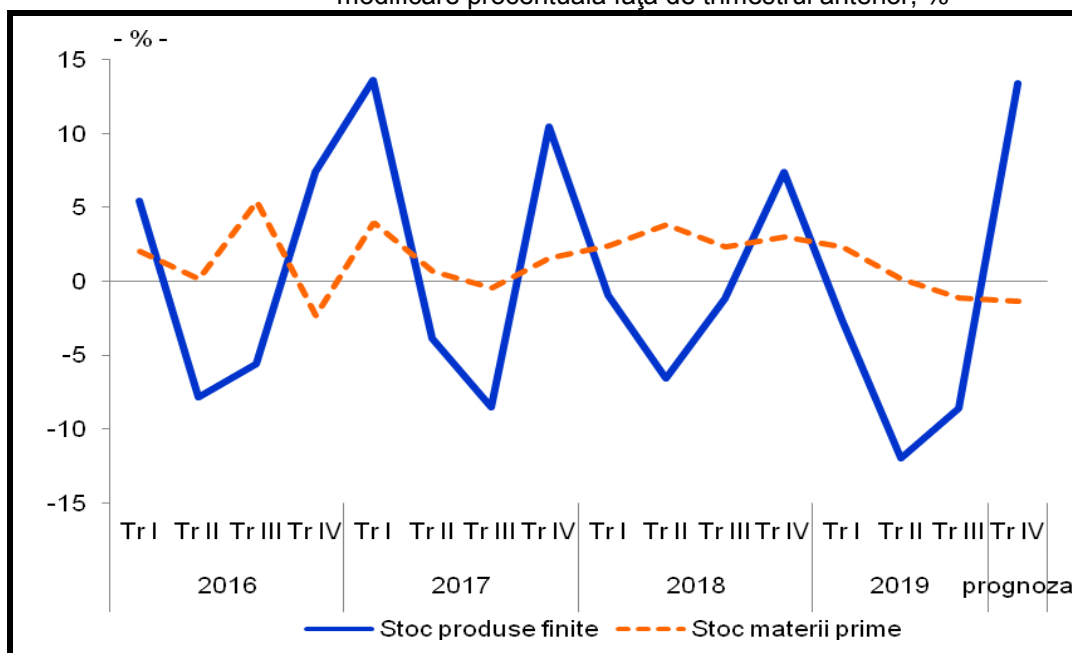
La nivelul anului curent, în condițiile în care producția industrială se poate reduce cu 1,4%, iar cifra de afaceri pe total industrie se așteaptă să crească cu 2,2%, stocurile de produse finite pot fi cu 9,8% mai mici decât în anul 2018.

În ceea ce privește evoluția **stocurilor de materii prime** din trimestru IV 2019, agenții economici se așteaptă la o scădere față de trimestrul anterior, de circa 1,3%.

Din analiza graficului de mai jos se poate observa o variație mult mai redusă în cazul stocurilor de materii prime și o oscilație mult mai amplă pentru stocurile de produse finite.

Grafic nr. 5 Evoluția stocurilor de produse finite și de materii prime

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, evoluția **gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Deși gradul de cuprindere diferă de estimările economice din eșantion pe baza cărora se fundamentează prognoza CNSP pentru gradul de utilizare a capacităților de producție, aici fiind incluse și industria extractivă și cea de producție și furnizare de energie electrică și termică, așa cum se poate observa și din tabelul de mai jos, gradul de utilizare s-a situat în aceeași bandă de variație de circa 70-80%, dar în general cu evoluții divergente.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

		-%-			
AN	Gradul de utilizare	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2017	Estimări CNSP - total ind.	77,0	78,0	73,0	72,0
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	76,9	74,4	75,3	78,6
2018	Estimări CNSP - total ind.	70,1	80,1	81,0	80,6
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	77,3	74,1	76,0	76,5
2019	Estimări CNSP - total ind.	82,6	82,9	78,7	76,9
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	75,6	73,6	74,5	74,6

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Pentru trimestrul IV 2019 agenții economici naționali se așteaptă la atingerea unui grad de utilizare a capacităților de producție pe total industrie de circa 76,9%, în scădere cu aproximativ două puncte procentuale față de estimarea din trimestrul anterior. Estimările Eurostat pentru industria prelucrătoare indică o ușoară creștere a gradului de utilizare până la circa 74,6%.

Numărul mediu de salariați

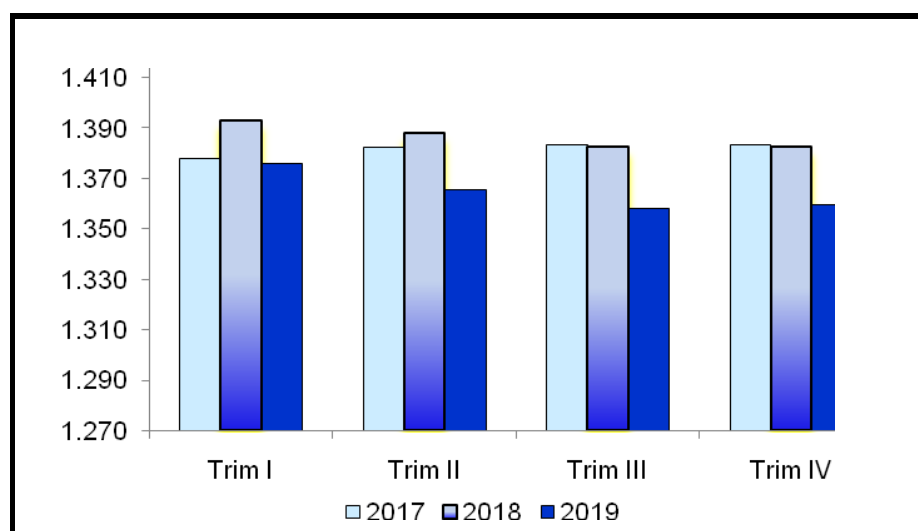
În cel de-al treilea trimestru al anului 2019, **numărul mediu de salariați** și-a continuat trendul descendent, înregistrând o scădere de 1,8% față de trimestrul corespunzător din anul anterior și de 0,5% față de trimestrul precedent, confirmând tendința estimată în lucrarea anterioară. În perioada ianuarie-septembrie 2019 numărul de salariați a scăzut cu 1,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018.

În primele nouă luni ale acestui an reducerea numărului de salariați s-a datorat în special scăderii înregistrate în ramuri precum: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-7,5%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-7,3%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (-6,5%) extracția cărbunelui superior și inferior (-4,2%), și fabricarea mobilei (-3,8%). Totuși au fost și ramuri în care s-au înregistrat creșteri ale numărului de salariați, cum ar fi: fabricarea produselor din tutun, activități de servicii anexe extracției și fabricarea calculatoarelor.

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici rezultă că în trimestrul patru al anului 2019, salariații din industrie își vor menține tendința de scădere. Astfel, se estimează că, față de trimestrul anterior, numărul de salariați va înregistra o scădere de circa 0,3%, iar comparativ cu trimestrul corespunzător din anul 2018 numărul salariaților din industrie va scădea cu 1,4%. În aceste condiții, la nivelul anului 2019, se estimează o scădere de 1,5% față de anul 2018.

Grafic nr. 6 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

- mii persoane -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul IV 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

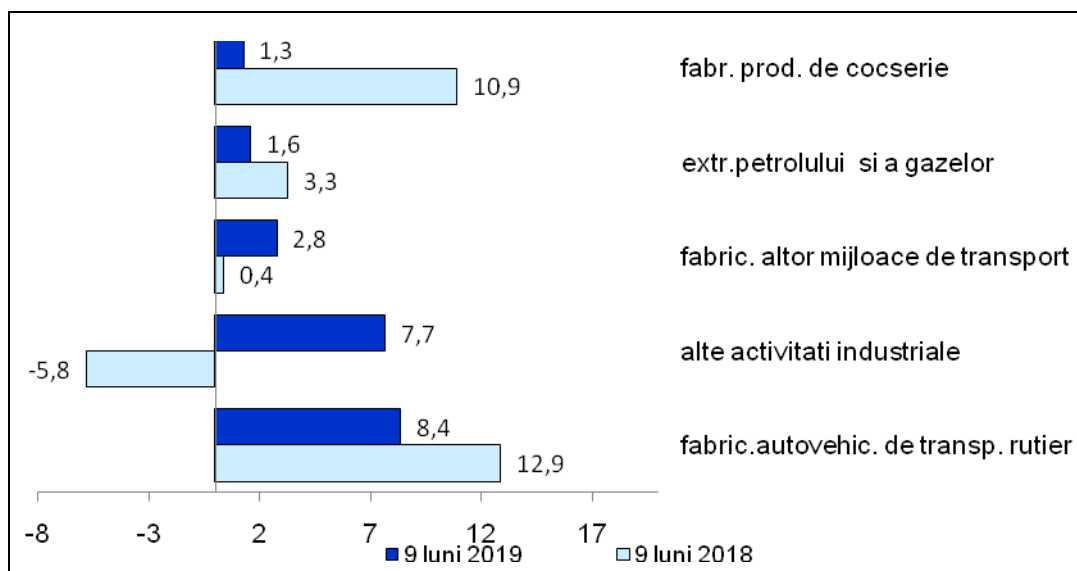
Productivitatea muncii

Deși pentru majoritatea ramurilor se așteaptă scăderi ale numărului de salariați, la nivelul anului 2019, amintim principalele ramuri în care se așteaptă cele mai mari creșteri ale numărului de salariați: fabricarea produselor din tutun (9,8%) activități de servicii anexe extracției (4,8%) și alte activități extractive (4,5%).

Pe baza datelor statistice publicate de Institutul Național de Statistică pentru primele nouă luni ale anului, în contextul în care producția industrială și efectivul de salariați din industrie au scăzut cu 1,5%, **productivitatea muncii** s-a redus cu 0,7%, evoluție care va influența tendința anuală. În cel de-al treilea trimestru al anului 2019 productivitatea muncii a scăzut cu 2,4% față de aceeași perioadă a anului anterior, în timp ce față de trimestrul anterior scăderea a fost de 2,6%.

Grafic nr. 7 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Dintre ramurile care au înregistrat creșteri la nivelul primelor nouă luni se detașează fabricarea autovehiculelor de transport și alte activități industriale.

În trimestrul patru al anului curent agenții economici se așteaptă la o scădere ușoară a productivității muncii față de trimestrul corespunzător din anul 2018 de 0,1%. La nivelul anului 2019 se estimează că productivitatea muncii se va reduce cu 0,5% comparativ cu anul 2018.

Costul unitar cu forța de muncă

În cel de-al treilea trimestru al anului 2019, **costul unitar cu forța de muncă** în industrie, a crescut cu 2,0% față de trimestrul anterior și cu 15,7% față de trimestrul corespunzător din anul 2018. În primele nouă luni ale anului 2019 costul unitar cu forța de muncă a crescut cu 13,6% față de anul 2018.

Prețurile producției industriale

La nivelul celui de-al patrulea trimestru al anului 2019 agenții economici se așteaptă la o creștere de 12,5% a costului unitar cu forța de muncă comparativ cu trimestrul corespunzător al anului 2018, ceea ce conduce la o creștere de 13,3% pe întreg anul, față de anul 2018.

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în cel de-al treilea trimestru al anului 2019 s-a înregistrat o creștere de 3,51% față de trimestrul similar al anului trecut pe seama creșterii de 5,04% a componentei interne, valoare apropiată de cea prognozată în lucrarea anterioară (5,40%). În aceeași perioadă de analiză, prețurile de producție pe piața externă au crescut cu 1,02%, similar cu evoluția estimată în lucrarea anterioară (1,1%). Comparativ cu trimestrul anterior, prețurile de producție au crescut ușor, cu 0,08%, pe bază majorării cu 0,36% a prețurilor de producție pe piața internă, în timp ce componenta externă s-a redus cu 0,39%. La nivelul lunii septembrie 2019 față de decembrie 2018, prețurile producției industriale s-au majorat cu 2,89%.

În primele nouă luni din 2019, creșterea prețurilor de producție a fost de 4,21%, în condițiile unei majorări de 5,61% a prețurilor de producție pe piața internă și de 1,93% pentru piața externă.

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în trimestrul IV 2019 prețurile de producție să crească cu 3,1% comparativ cu trimestrul IV 2018 și respectiv cu 0,6% față de trimestrul III 2019. La nivelul anului 2019 față de anul trecut se așteaptă o creștere de circa 3,9% a prețurilor producției industriale, cu o majorare de 5,1% pentru componenta pe piața internă. În luna decembrie 2019 prețurile producției industriale pot depăși nivelul din decembrie 2018 cu 3,6%.

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2016	-2,8	-2,6	-2,0	0,3
2017	3,5	3,0	3,6	3,7
2018	3,9	5,2	5,8	5,2
2019	4,6	4,6	3,5	3,1

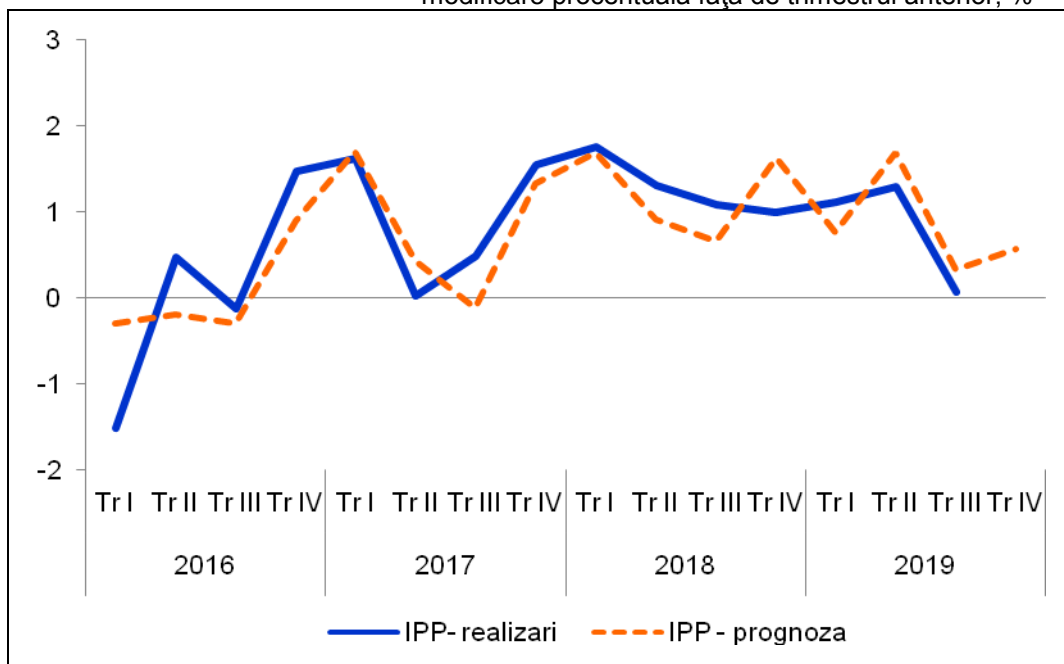
Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul IV 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

O analiză comparativă între previziunile din ancheta de conjunctură și realizările publicate de INS privind prețurile producției industriale în perioada 2016 – trimestrul III 2019 confirmă, în general, respectarea tendințelor estimate și încadrarea într-o marjă de circa $\pm 1\%$. În cazul trimestrului III 2019 ecartul dintre prognoză și realizări a fost de 0,25 puncte procentuale.

Grafic nr. 8 Analiza comparativă între realizările și estimările prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, %-

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul IV 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Volumul creditelor

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial, în trimestrul IV 2019 față de trimestrul anterior, agenții economici estimează o creștere de 0,6%, atât pentru volumul creditelor acordate agenților economici din industrie, cât și pentru volumul creditelor restante.

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite

- %-

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2017	5,9	5,4	5,3	3,9
2018	4,0	3,4	3,2	3,0
2019	3,0	2,8	2,8	2,7

Sursa: prelucrări CNSP;
Pentru trimestrul IV 2019 - rezultatele din ancheta de conjunctură

În ceea ce privește ponderea creditelor restante în total credite se estimează continuarea tendinței de scădere înregistrată în ultimii ani, în trimestrul IV al acestui an, ponderea fiind așteptată să ajungă la 2,7%, reprezentând minimumul perioadei de analiză.

*

*

*

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selecționați din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor Publice) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul CNSP.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2019 s-a stabilit un eșantion de 488 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 13,07% și furnizând o rată de acoperire de circa 62%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INS, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.